

Elsted før og nu

Kommune og demokrati - før:

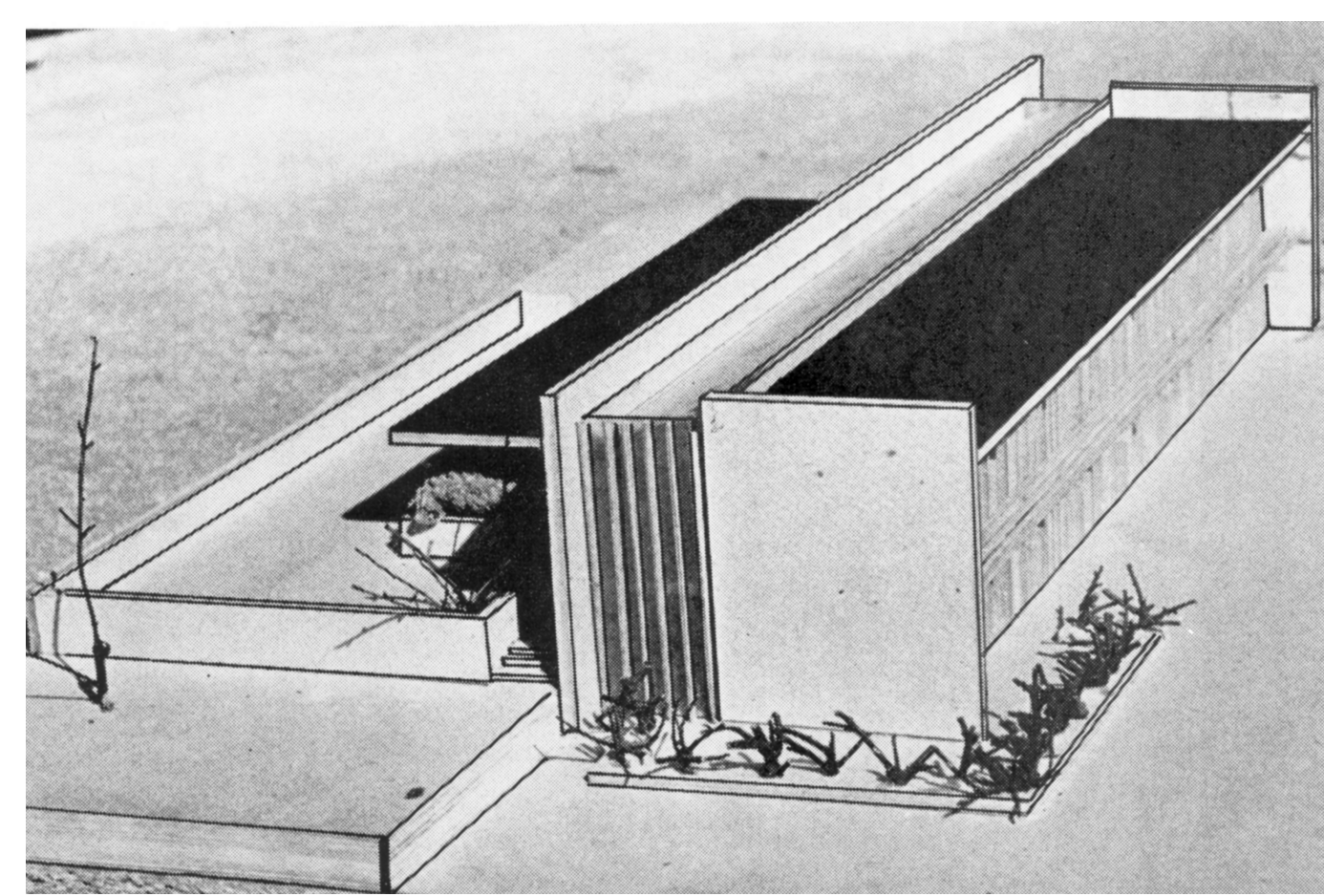
Mødelokale for Elsted sogneråd.

Frem mod 1900-tallet blev møderne afholdt hos de skiftende sognerådsformænd. Da der senere kom kro og gæstgiveri i Lystrup, blev møderne henlagt dertil.

I begyndelsen af 1930'erne indrettede den daværende sognerådsformand Valdemar Buttenschøn kommunkontor i kælderen i sin villa på hjørnet af Lystrupvej og Lille Elstedvej.

Et selvstændigt kommunkontor blev taget i brug i 1958 på Lystrupvej 230. Det fungerede som kommunkontor til 1970. Derefter blev det solgt som privatbolig.

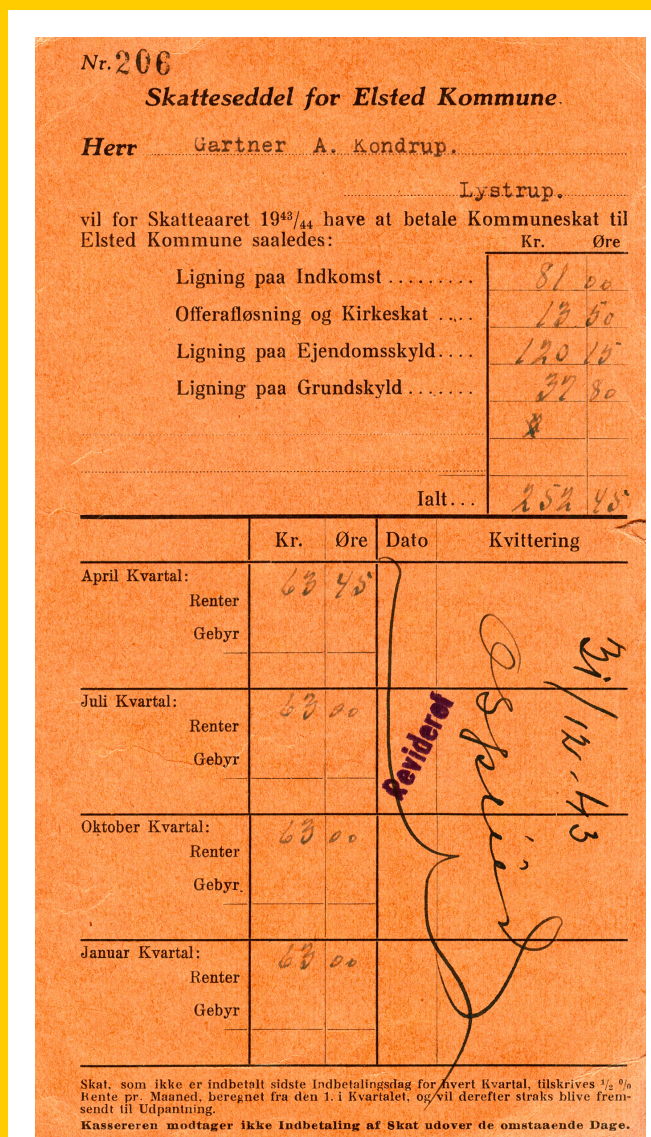
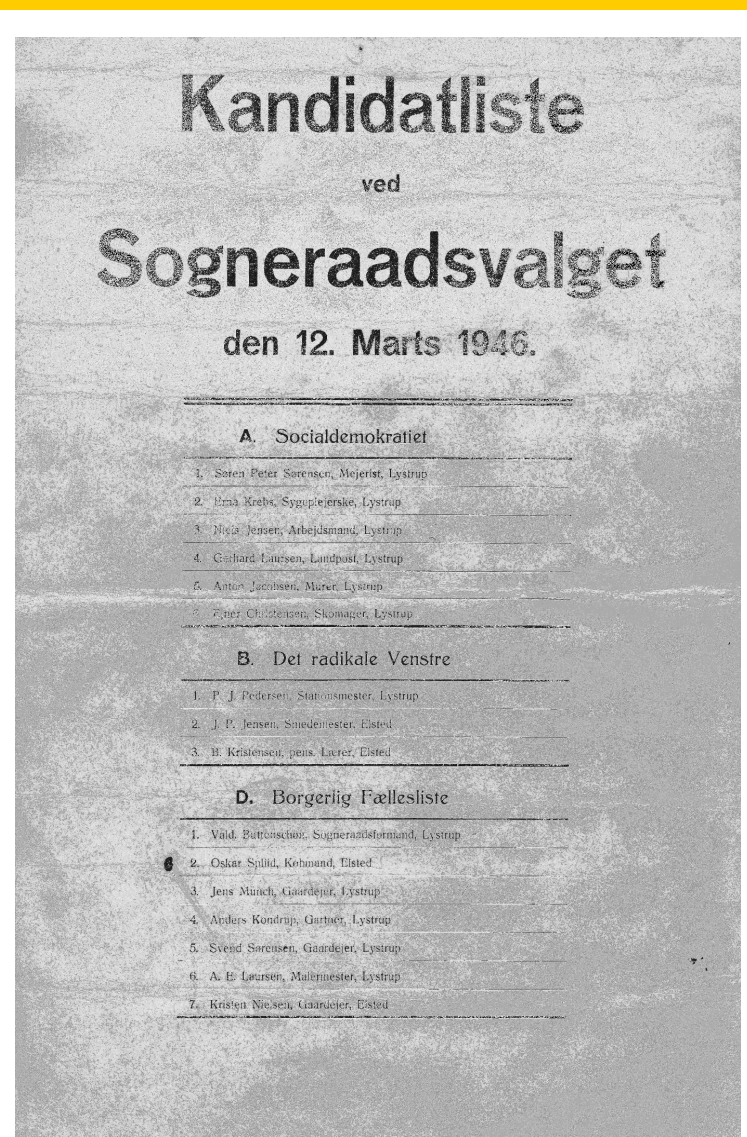
Elsted Kommune havde planer om at bygge et nyt rådhus tegnet af arkitekt Knud Krøll. Huset blev aldrig bygget, da Elsted kommune i 1970 blev en del af Aarhus Storkommune.

Møde i det sidste sogneråd inden kommunesammenlægningen. Kun én kvinde har i det lokale kommunale selvstyres 129-årige historie været medlem af kommunestyret i Elsted. Det var Inger Nielsen, der i styrets sidste sognerådsperiode fra 1966-1970 repræsenterede socialdemokratiet. Efter 1970 havde Inger Nielsen i to perioder sæde i Århus amtsråd.

Stemmerne tælles på Lystrup Kro efter valget i marts 1970

Menighedsråd blev indført ved lov i 1903 som led i Folkekirkens almindelige demokratiseringsbestrebelse. Menighedsrådene har en række faste opgaver: At fastlægge gudstjenester, at planlægge livet i kirken blandt andet aktiviteter for børn, unge og ældre, at arrangere og støtte kulturelle arrangementer som foredrag, udstillinger og koncerter, at administrere kirkens ejendomme, at sørge for budget og regnskab og ikke mindst at ansætte og lede kirkens ansatte.

Elsted Menighedsråd har gennem årene stået for at bygge Elsted sognegård og Lystrup kirke, at udvide Elsted kirkegård og at restaurere Elsted kirke.

Billedet viser Elsted menighedsråd i 1989, lige før Lystrup sogn dannes.

Ved kongelig anordning af 13. august 1841 blev det første kommunale selvstyre indført i landsognene. Der skulle oprettes 'sogneforstanderskaber', som skulle tage sig af sognets fattigvæsen, skoler og veje.

Den 3. November 1841 skulle den gamle skolestue for første gang i sognets lange historie bruges som valglokale til en afstemning, hvori kunne deltage de af sognets mænd, der var fyldt 25 år og som ejede "i det mindste et Jordstykke svarende til et Udbytte på 4 Skæpper Hartkorn."

Proprietær Storm, Kærgården, gennemgik valgets regler, herunder at de fremmødte, valgberettigede vælgere mundtligt skulle meddele til en af valgbestyrelsens medlemmer, hvem de ønskede at stemme på.

Efter endt afstemning var det første sogneforstanderskab i Elsted valgt.

I 1868 trådte en ny landkommunallov i kraft. Herved blev sogneforstanderskabet afløst af et sogneråd, men hovedopgaverne var stadig forvaltningen af det kommunale skole-, fattig- og vejvæsen. Sognepræsten var ikke længere født medlem af sognerådet. Derimod var han formand for skolekommissionen, som samtidig oprettedes til at føre tilsyn med undervisningen og lærernes embedsførelse.

Sognerådet for perioden 1954-1958: Kommunalarbejder Karn Mikkelsen, Lystrup, gartner A. Kondrup, Lystrup, formand, stationsmester P. J. Petersen, Lystrup, politibetjent O. Nødskou, Elsted.

Daværende sognerådsformand, gartner Anders Kondrup, udpeger her arealet mellem Elstedgård og Hovgården til en dispositionsplan for Elsted kommune

Anders Kondrup var medlem af Elsted sogneråd fra 1946-1970 heraf de 12 år som sognerådsformand. Han var endvidere medlem af Århus amtsråd fra 1962-1970.

Lystrup-Elsted-Elev Lokalhistoriske Samling